

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare
(pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale din lunile iunie 2024 și mai 2025)
(număr unic 671/MAI/2025)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare (pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale din lunile iunie 2024 și mai 2025), a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul actului normativ a fost elaborat în conformitate cu prevederile art. 19 lit. g) și art. 36 alin. (1) lit. b) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, iar necesitatea elaborării acestuia derivă din dispozițiile Procesului-verbal nr. 2 al ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 6 august 2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Proiectul este elaborat urmare examinării în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a demersurilor autorităților administrației publice locale din raioanele Orhei, Strășeni, Hîncești și Rîșcani privind lichidarea consecințelor situațiilor excepționale care au avut loc pe teritoriul acestora.

1. La 11 iunie 2024, 3 localități din raionul Orhei (satele Brăviceni, Zahoreni și comuna Seliște) au fost afectate de situația excepțională cu caracter natural „*Vijelie*”, însoțită de ploi abundente.

Urmare acesteia, au suferit distrugerii totale și parțiale drumurile locale, fiind afectată infrastructura rutieră care asigură accesul și condițiile optime de transport pentru locuitorii din cele 3 localități pe o lungime de 8 km, cu valoarea totală a pagubei materiale directe de 1 969,7 mii lei, după cum urmează:

- satul Brăviceni - 1 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 110 375 lei;
- comuna Seliște - 1 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 512 680 lei;
- satul Zahoreni - 6 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 691 788 lei.

Costul total al lucrărilor de restabilire a porțiunilor de drum deteriorate în toate cele 3 localități, conform devizelor elaborate și verificate de specialiști atestați în domeniu, constituie suma de **1 459,0 mii lei**.

La momentul solicitării, fondul de rezervă al raionului Orhei dispunea de **1 120,5 mii lei**.

Totodată, Consiliul comunal Seliște, raionul Orhei, a alocat mijloace financiare în sumă de **10 mii lei**, doar pentru efectuarea lucrărilor urgente de curățare a drumurilor.

2. La 27 mai 2025, satul Dolna, raionul Strășeni, a fost afectat de situația excepțională cu caracter natural „*Ploi torențiale*”, care a deteriorat 2 km de drum auto, paguba materială directă constituind suma de 204 530,0 lei.

Pentru lichidarea parțială și imediată a consecințelor situațiilor excepționale, în măsura disponibilă, autoritățile administrației publice locale de nivelul I și II, au contribuit prin alocarea din fondurile de rezervă a mijloacelor financiare în sumă de **40,0 mii de lei**.

Pentru reparația sectorului de drum deteriorat este necesară alocarea mijloacelor financiare în sumă de **220 662,8 lei**, conform devizelor elaborate și verificate de specialiști atestați în domeniu.

Fondul de rezervă al Consiliului raional Strășeni dispunea la 25.06.2025, de suma de **218,0 mii lei**, iar fondul de rezervă al Consiliului sătesc Dolna, la 16.06.2025, constituia suma de **0 lei**.

3. La 28.05.2025, satul Buțeni, raionul Hîncești, a fost afectat de situația excepțională cu caracter natural „*Ploi torențiale*”, care a deteriorat acoperișul Gimnaziului „Anton Bunduchi” și anume, 25 unit. foi de ardezie, precum și 1 (unu) km de drum auto, fiind înregistrat un prejudiciu material direct în sumă de **733,2 mii lei**.

Deteriorarea infrastructurii locale îngreunează deplasarea cetățenilor și a transportului rutier. Ploile torențiale au compromis funcționalitatea unei instituții publice din localitate (a gimnaziului).

Drumurile locale deteriorate au devenit impracticabile, izolând gospodăriile și îngreunând accesul serviciilor de urgență și transportului către cetățeni, iar acoperișul gimnaziului, deteriorat parțial, pune în pericol siguranța cadrelor didactice, iar apele ce pot pătrunde în interiorul clădirii în urma unor eventuale ploi, ar putea afecta rezistența construcției.

Autoritățile administrației publice locale de nivelul I și II au intervenit în lichidarea parțială a consecințelor situației excepționale, alocând din fondurile de rezervă mijloace financiare în sumă totală de **47,6 mii lei (17,6 mii lei** a alocat Consiliul raional Hîncești pentru reparația acoperișului Gimnaziului „Anton Bunduchi” din satul Buțeni și **30 mii lei** a alocat Consiliul sătesc Buțeni pentru curățarea drumurilor și desfundarea canalelor pluviale).

Fondul de rezervă al Consiliului sătesc Buțeni, la 12.06.2025 constituia suma de **20 mii lei**, iar fondul de rezervă al Consiliului raional Hîncești dispunea la 04.07.2025 de suma de **774,0 mii lei**.

Conform devizelor elaborate și verificate de specialiști atestați în domeniu, pentru reparația sectorului de drum deteriorat este necesară alocarea mijloacelor financiare în sumă de **728,2 mii lei**.

4. La 28 mai 2025, satul Singureni, raionul Rîșcani, a fost afectat de situația excepțională cu caracter natural „*Ploi torențiale*”, care a deteriorat 650 m de drum auto și 200 m de canale pluviale aferente, paguba materială directă constituind suma de **370 539,0 lei**.

Pentru lichidarea parțială și imediată a consecințelor situațiilor excepționale, în măsura disponibilă, Consiliul sătesc Singureni a contribuit prin alocarea mijloacelor financiare din fondul de rezervă în sumă de **32,0 mii lei** pentru efectuarea lucrărilor urgente de curățare a drumurilor și desfundare a canalelor pluviale.

Conform devizelor elaborate și verificate de specialiști atestați în domeniu, pentru reparația sectorului de drum deteriorat, este necesară alocarea mijloacelor financiare în sumă de **529 342,0 lei**.

La 29.05.2025 fondul de rezervă al Consiliului sătesc Singureni constituia suma de **14,0 mii lei**, iar fondul de rezervă al Consiliului raional Rîșcani, la 28.07.2025, constituia suma de **866,5 mii lei**.

Ca urmare a examinării în ședința Comisiei Situații Excepționale a Republicii Moldova din 6 august 2025, precum și în baza seturilor de materiale confirmative și calculelor întemeiate prezentate, a fost aprobată decizia de alocare Consiliilor menționate a mijloacelor financiare din fondul de intervenție al Guvernului Republicii Moldova pentru executarea lucrărilor de reparație/restabilire a drumurilor publice deteriorate în lunile iunie 2024 și mai 2025.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede alocarea din fondul de intervenție al Guvernului a mijloacelor financiare în sumă de **2 927,1 mii de lei**, pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, după cum urmează:

- Consiliului sătesc Brăviceni, raionul Orhei - **110,4 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca urmare a producerii la 11 iunie 2024 a situației excepționale cu caracter natural „Vijelie”;

- Consiliului comunal Seliște, raionul Orhei - **661,7 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca urmare a producerii la 11 iunie 2024 a situației excepționale cu caracter natural „Vijelie”;

- Consiliului sătesc Zahoreni, raionul Orhei - **676,8 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca urmare a producerii la 11 iunie 2024 a situației excepționale cu caracter natural „Vijelie”;

- Consiliului sătesc Dolna, raionul Strășeni - **220,7 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca urmare a producerii la 27 mai 2025 a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale”;

- Consiliului sătesc Buțeni, raionul Hîncești - **728,2 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca urmare a producerii la 28 mai 2025 a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale”;

- Consiliului sătesc Singureni, raionul Rîșcani - **529,3 mii de lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca urmare a producerii la 28 mai 2025 a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale”.

Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare menționate, în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015.

Totodată, în condițiile în care proiectul poartă un caracter important și are drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, în baza art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se propune intrarea în vigoare a acestuia la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

De menționat că, intrarea în vigoare a proiectului la data publicării va permite atât alocarea mijloacelor financiare corespunzătoare în termeni proximi, cât și organizarea și finisarea mai rapidă a lucrărilor de restabilire a infrastructurii, fapt ce va permite asigurarea siguranței cetățenilor și revenirea acestora la mersul cotidian al vieții.

Suplimentar, în condițiile schimbărilor climatice, respectiv a modificării bruște a situației meteorologice, executarea cât mai rapidă a lucrărilor de reabilitare va spori reziliența infrastructurii și va permite reducerea gradului de deteriorare a acesteia.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate și analizate alte alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului presupune alocarea din bugetul de stat (fondul de intervenție al Guvernului) a mijloacelor financiare în sumă de **2 927,1 mii de lei**, ce vor fi utilizate pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale care s-au produs în localitățile din raionul Orhei la 11 iunie 2024 și raioanele Strășeni, Hîncești și Rîșcani din luna mai a anului 2025.

Suma mijloacelor financiare a fost stabilită urmare evaluării pagubelor produse în urma situațiilor excepționale cu caracter natural și elaborării de către specialiștii atestați în domeniu a devizelor de cheltuieli. Documentele confirmative au fost examinate în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 6 august 2025.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Proiectul actului normativ are un impact social major, având drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale produse la 11 iunie 2024 și 27-28 mai a anului 2025. Urmare aprobării acestuia va deveni posibilă reabilitarea drumurilor locale din localitățile Brăviceni, Seliște și Zahoreni din raionul Orhei, care au fost deteriorate în rezultatul situației excepționale cu caracter natural „Vijelie”, însoțite de ploi abundente, din 11 iunie 2024, precum și reabilitarea drumurilor locale din localitățile Dolna din raionul Strășeni, Buțeni, raionul Hîncești și Singureni, raionul Rîșcani, care au fost deteriorate urmare a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale” din 27-28 mai 2025.

Reparația drumurilor publice va permite restabilirea infrastructurii, dar și revenirea la regimul normal de viață al locuitorilor din localitățile menționate.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În corespundere cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în temeiul art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii Guvernului a fost plasat pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la compartimentul „Transparența /Consultări publice” și poate fi vizualizat accesând următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages*/14972</p> <p>Proiectul a fost avizat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerul Finanțelor, cu comunicarea lipsei obiecțiilor și propunerilor la proiect.</p>
7. Concluziile expertizelor
<p>În conformitate cu art. 34 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei juridice și anticorupție.</p> <p>Urmare expertizei juridice nr. 04/1-8635 din 28.08.2025 Ministerul Justiției a prezentat lipsa propunerilor și obiecțiilor de ordin juridic.</p> <p>Prin Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG25/10823, Centrul Național Anticorupție a menționat că Proiectul promovează interesele autorităților administrației publice locale din raioanele Orhei, Strășeni, Hîncești și Rîșcani privind reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate, ca urmare a producerii în lunile iunie 2024 și mai 2025 a situației excepționale cu caracter natural, ceea ce este conform interesului public.</p> <p>Cu toate acestea, au fost înaintate propuneri de ordin redacțional, care nu au fost acceptate. Poziția autorului pe marginea acestora este reflectată în sinteză.</p>
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent, iar eventuala aprobare a acestuia nu va implica modificarea sau abrogarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
<p>Implementarea proiectului se va realiza de către autoritățile administrației publice locale din localitățile afectate în partea ce ține de valorificarea mijloacelor financiare alocate pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural, fenomen meteorologic și agrometeorologic periculos „Vijelie”, însoțit de ploi abundente, din 11 iunie 2024, precum și a situației excepționale cu caracter natural, fenomen meteorologic periculos „Ploi torențiale” din 27-28 mai 2025.</p> <p>Realizarea proiectului implică alocarea din fondul de intervenție al Guvernului a sumei de 2 927,1 mii de lei.</p> <p>Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015.</p>